

10-04-2016 Antonius van Padua

Welkom op deze derde zondag van Pasen. Het valt op dat de officiële aanduiding niet spreekt over zondagen na Pasen, maar over zondagen van Pasen. ‘Derde zondag van Pasen’ zegt niet: Pasen is nu drie weken voorbij, maar Pasen duurt voort op deze zondag. Het is geen kwestie van tellen (hoe lang is Pasen geleden), maar van betekenis (Pasen duurt voort; wat betekent Pasen voor ons dagelijks leven nu?). Niet toevallig lezen we de hele paastijd uit de Handelingen van de Apostelen, het boek waarin de uitwerking van het verrijzenisgeloof centraal staat. Ook in het evangelie volgens Johannes zien we vandaag dat het verrijzenisgeloof meer is dan alleen maar een geloofspunt. Pasen geeft een richtinggevoel. Het is een leidraad voor de richting en de inrichting van ons leven en samenleven. Ik hoop dat wij in die zin vanmorgen eucharistie vieren en bidden om ontferming.

Gebed

Eeuwige, die ons voedt met uw woord en ons sterkt met uw gaven, maak ons deelgenoot van uw liefde. Zegen ons en geef ons de kracht om te gaan in het spoor van Jezus, de Verrezene. Amen.

Handelingen 5: 27b-32, 40b-41

Johannes 21: 1-14

Overweging

Wij lezen zojuist een gedeelte uit het laatste hoofdstuk van het evangelie volgens Johannes. Op een heel eigen manier heeft Johannes in zijn evangelie fragmenten verzameld uit het leven van Jezus. Hij moest echt een keuze maken, want als hij klaar is met schrijven, voegt hij nog toe: ‘Jezus heeft nog veel meer gedaan: als al zijn daden, een voor een, opgeschreven zouden worden, zou de wereld, denk ik, te klein zijn voor de boeken die dan geschreven moesten worden.’ Voor Johannes is Jezus iemand over wie hij eigenlijk niet uitgepraat raakt. Hij houdt van hem en hij zou elk van zijn woorden, elk gebaar, iedere gebeurtenis rond Jezus wel in zijn hart willen sluiten en doorvertellen.

In dit verband krijgt datgene wat we vandaag lezen uit zijn laatste hoofdstuk een groot gewicht. Als een overtuigend schrijver bewaart hij het sterkste argument tot het laatst. Nadat Johannes het leven en de leer van Jezus, zijn afscheid en zijn lijden heeft beschreven, eindigt hij met paasverhalen, dat zijn verhalen over de wijze waarop het geloof wortel schiet na de dood en de opstanding van Jezus. Welke is de uitwerking van het geloof in Hem? Hoe leeft hij in ons door? Op het einde van zijn evangelie vertelt Johannes drie verhalen waarin Jezus aan mensen verschijnt. Alle drie de keren zien we bij die mensen een langzaam proces van herkenning. De eerste verschijning heeft plaats in een heel persoonlijke ontmoeting. Maria Magdalena is bij het graf van Jezus en plotseling staat er iemand achter haar. Maria herkent

Jezus niet. Zij denkt dat het een tuinman is. Maar dan spreekt hij haar naam uit 'Maria' – en zij antwoordt onmiddellijk 'Rabboeni – Meester'. Zijn stem en het noemen van haar naam brengt Maria Magdalena tot herkenning. De tweede verschijning heeft plaats op de plek waar de leerlingen zich verscholen hebben uit angst voor de Joden. Jezus komt in hun midden en zij herkennen hem aan de wonden in zijn handen en zijn zijde. Over de derde verschijning lezen wij vandaag. Zij vindt plaats aan het meer van Tiberias waar leerlingen van hem als vissers aan het werk zijn. Ook hier herkennen zij hem aanvankelijk niet. Een onbekende man vraagt hen, na een nachtlang zonder succes gevestigd te hebben, de netten toch weer uit te werpen. Het vermoeden ontstaat dat die onbekende Jezus is. Maar ze zijn er niet zeker van, zelfs niet als ze samen van de vis gaan eten.

Deze drie eindverhalen van het Johannes evangelie laten zien dat gelovigen een weg hebben af te leggen. Geloven is geen instant product van de verrijzenis. Het komt al kijkend, ervarend en doende tot stand. Geloven is geen kwestie van je een etiket toe eigenen, christen of katholiek of moslim. Gelovig zijn is iets dat je nastreeft, niet iets dat je bent. Het kan je gegeven worden op momenten in je leven, maar in de tussentijd ben je er geen eigenaar van. Zo zien we het bij degenen die getuigen mochten zijn van Jezus' nabijheid na zijn dood. Gaandeweg herkennen zij hem.

Eerst is er de herkenning op persoonlijk niveau. In diepe rouw hoort Maria Magdalena haar naam noemen. Haar antwoord is: Rabboeni. Dan is er het groepsniveau. Geloven doe je niet in je eentje. Een groepje van zijn leerlingen heeft zich uit angst opgesloten. Jezus toont zijn doorboorde handen en breekt hun angst open. Het derde niveau van herkenning is er bij het meer als Jezus heeft gezegd 'werp je netten uit'. De boodschap is hier dat het paasgeloof er is voor allen. Bij het meer van Tiberias is er sprake van een net vol vissen. Om precies te zijn 153, een hoeveelheid waar de netten weliswaar niet op zijn berekend, maar ze scheuren niet. De volle netten betekenen dat de opstanding betekenis heeft voor alle mensen. Daarom is er sprake van 153. Hieronymus schreef in zijn commentaar dat er in die tijd 153 soorten vis bekend waren. Alle mensen, van welk soort ook, mogen getuigen zijn van de verrijzenis. Augustinus legt de betekenis van dit getal uit, anderhalf millennium geleden. 153 is het 17e driehoeksgetal. 17 is samengesteld uit 10 (dat zijn de 10 geboden van het Oude Testament) en 7 (dat zijn de zeven gaven van de Geest van het Nieuwe Testament). Dat betekent volheid, heil voor iedereen. Vandaag is het niet zozeer de derde zondag na Pasen, maar een zondag van Pasen die zegt dat wij de kracht van het verrijzenisgeloof mogen uitdragen aan allen.